

Oponentní posudek diplomové práce

Název práce: V údolí Botiče

Autor práce: c. Alexandra Andreea Bajan

Vedoucí práce: doc. Ing. arch. Akad. arch. Jan Hendrych

Katedra urbanismu, Fakulta umění a architektury, TUL

RÁMEC

Autorka diplomové práce, Alexandra Andreea Bajan, se zabývala územím na rozhraní dvou pražských čtvrtí – Nuslí a Michle. Tuto hranici v současnosti tvoří koryto potoka Botič, neodmyslitelně spjatého s nuselským údolím, známým také jako Jammerthal.

Místo, které si autorka vybrala, je zajímavé z několika důvodů. Mezi nejvýznamnější patří potenciál dnes uzavřeného průmyslového areálu Napako, křížení Botiče s vlakovou tratí oddělující Nusle od Vršovic, a celkový industriální charakter této pozapomenuté vnitřní periferie. V této oblasti se mísí divoká příroda lemující koryto Botiče s oplocenými sportovními areály a drobnými průmyslovými provozy v nízkých domcích. To vše se nachází na hraně poměrně konsolidované a kvalitní městské struktury blokové zástavby na nuselské straně. Na straně michelské je měřítko obytných budov drobnější, jak je známe z jiných městských částí.

Oceňuji jak výběr komplikovaného, vrstevnatého místa, tak rozhodnutí věnovat se v rámci diplomové práce možnostem městského nájemního bydlení. Přesto bych uvítal, kdyby byla teoretická část – zahrnující hledání vlastního zadání a zkoumání referenčních příkladů z dějin i současné architektonické debaty – obsáhlejší. Dobře formulovaný teoretický rámec by pomohl praktické části práce ještě více vyniknout.

ZÁMĚR

Návrh působí na první pohled velmi vyváženým dojmem, což podporuje i jeho kvalitní grafické zpracování. Návrh jsem rozdělil na dvě hlavní témata. Prvním z nich je práce s korytem potoka, které se v návrhu stává ústředním prvkem. Výsledkem je nový park, který není pouhou inscenovanou městskou přírodou, ale má divoký charakter a svou ekologickou logiku. Takový typ parku je ležerní, přírodní, nenucený a především obytný. Uvolnění toku Botiče a využití zaplavovaného území pro rekreaci a sport považuji za skvělé rozhodnutí. V kontextu plánovaných lineárních parků podél vršovické trati směrem k Zahradnímu Městu se jedná o zajímavou odbočku k parku Jezerka a Pankrácké pláni. Otázkou však zůstává úplné odstranění stávajícího koryta, včetně vzrostlých stromů, které jsou dnes nedílnou součástí přípotoční atmosféry.

URBANISTICKÁ STOPA VS. HUSTOTA

Urbanistická stopa návrhu působí na první pohled velmi přesvědčivě. Z návrhu vyzařuje zájem o kontext, na který autorka reaguje. V půdorysu hodnotím návrh jako zdařilý. Otázkou pro mne zůstává rozhodnutí o demolici průmyslové haly družstva Napako. Integrace a nové využití této haly – například pro drobný průmysl, sportovní či kulturní aktivity – by bylo velmi zajímavé. Tento potenciál však nebyl využit a byl nahrazen drobnou obytnou zástavbou.

To co se zdá v půdorysu samozřejmé není už ve svém prostorovém provedení tak jednoznačné - vysvětlím. Pokud projekt vychází z teze o nedostupnosti bydlení a má být případovou studií pro obohacení nuzného pražského bytového fondu, je namístě zvážit, zda navržená hustota města je dostatečná. Stejná otázka platí pro obě části návrhu – blokovou strukturu navazující na nuselskou zástavbu tak i pro michelskou část s řadovou zástavbou připomínající zahradní město. Taková zástavba je skvělou alternativou pro suburbanizaci větších měst, obstojí však i v městě samotném? Navrhuje autorka dostatečně husté město? Osobně si myslím, že městské bloky by mohly pojmout více svých budoucích nájemců. U řadových domků jsem si představil pražské sídliště Solidarita jako ideální referenci. I zde však přemýšlím, zda navrhovaný typ urbanismu není příliš luxusní, aby odpovídal představě dostupného městského bydlení.

ZÁVĚR

Celkově hodnotím projekt Alexandry Andreeji Bajan jako konzistentní a velmi kvalitní. Velmi mě bavilo návrh zkoumat. Oceňuji vysokou úroveň propracovanosti a schopnost promýšlet projekt od celku až k detailu. Grafické zpracování práce je na vynikající úrovni. Výkresy jsou zpracovány pečlivě a obrazové koláže srozumitelně ilustrují zamýšlenou atmosféru projektu, které rozumím. Výše zmíněné poznámky jsou spíše úvahy a zamýšlení k diskusi. Jediná věc na projektu, která mne mrzí je umístění parkovacích stání do dvou objektů garáží na kraji sídliště. Jsem přesvědčený, že by tento problém mohl být elegantněji vyřešen.

Alexandra si zvolila náročné a komplikované zadání, které řeší s odvahou. Přes veškerou výše uvedenou kritiku považuji práci za solidní a oceňuji její provedení v celku i v detailech. Na základě této práce doporučuji udělení titulu Ing.arch. a navrhuji její hodnocení známkou **2 – velmi dobře**.

V Praze dne 26.1.2025

Miroslav Pazdera

